

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10CoP/22/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215200959
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2215200959.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členov senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Martina Holiča vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: O. S., nar. XX. S. XXXX a S. S., nar. XX. S. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, Ádorská č. 41, 929 01 Dunajská Streda, deti rodičov - matky: H. S., rod. G., nar. XX. M. XXXX, trvalo bytom V. XXX, zastúpená advokátom: JUDr. Peter Bilkovič, Strojnícka 8, 827 01 Bratislava, a otca: Ing. S. S., nar. X. N. XXXX, trvalo bytom V., prechodne bytom G. - J. S., I. XXXXX/XA, zastúpeného splnomocnenkyňou: Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s.r.o., Špitálska 10, 811 08 Bratislava, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo 4. februára 2016 č. k. 9P/4/2015-256 v znení opravného uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda zo 4. februára 2016 č. k. 9P/4/2015-262 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutej časti výživného m e n í tak, že:

Otec je povinný platiť výživné s účinnosťou od 26.1.2015 do 30.9.2015 na mal. O. v sume 200 eur mesačne a na mal. S. v sume 150 eur mesačne, s účinnosťou od 1.10.2015 do 27.1.2016 na mal. O. v sume 170 eur mesačne a na mal. S. v sume 120 eur mesačne, vždy do 15. toho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých.

Nedoplatok na výživnom za obdobie od 26.1.2015 do 27.1.2016 na mal. O. v sume 431,77 eur a na mal. S. v sume 368,55 eur sa povoľuje otcovi zaplatiť v splátkach po 20 eur mesačne na každé dieťa, splatných spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. mal. O., nar. XX.X.XXXX a mal. S., nar. XX.X.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matke, ktorá je povinná ich zastupovať a spravovať ich majetok; II. otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu mal. O. po 200 eur mesačne a mal. S. po 150 eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred do rúk matky, počnúc od 26.1.2015; III. dlh na zročnom výživnom za obdobie od 26.1.2015 do 4.2.2016 na mal. O. vo výške 928,70 eur a na mal. S. vo výške 319,03 eur, povolil otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, od právoplatnosti tohto rozsudku; IV. zastavil konanie čo do úpravy styku otca k mal. deťom; V. zaviazal otca zaplatiť doplatok na znalečnej odmene vo výške 134,80 eur na účet Okresného súdu Dunajská Streda, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 36 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1 Zákona o rodine (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej aj „ZoR“).

Vecne dôvodil, že predmetom konania je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom pre čas do rozvodu rodičov, ku ktorému rozvodu prišlo až v priebehu tohto konania. Vzhľadom k tomu, že otázka zverenia mal. detí do osobnej starostlivosti matky nebola medzi rodičmi sporná, ponechal deti v jej opatere pre čas pred rozvodom. Spornou však bola otázka určenia výživného pre mal. deti. Mal za preukázané, že manželstvo rodičov mal. detí bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 5P/20/2015-127 z 8.12.2015, právoplatným dňom 28.1.2016. V čase pojednávania 4.2.2016 (a rozhodnutia napadnutým rozsudkom, poznámka odvolacieho súdu) rodičia mal. detí už boli rozvedení, taktiež boli právoplatne mal. deti pre čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti matky, kde sa aj nachádzali a taktiež bolo rozhodnuté právoplatne aj o úprave styku otca s mal. deťmi. Naďalej však zostala problematická a rozporovaná otázka výšky výživného na mal. deti (ako v predmetnom konaní, tak aj v rozvodovom konaní). V čase keď začalo predmetné konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom pre čas do rozvodu (26.1.2015) otec dosahoval priemerný mesačný zárobok 1.689,66 eur (priemerný mesačný zárobok otca za rok 2014), po odchode zo spoločnej domácnosti (7.10.2014) sám začal dobrovoľne uhrádzať na mal. deti týždenne 50 eur, vzhľadom k čomu došlo predbežne k úprave výživného, otec platil po 50 eur mesačne na každé dieťa. V septembri 2015 došlo k zníženiu príjmu otca na sumu 1.175,80 eur, teda k zníženiu o 500 eur mesačne, súd prvej inštancie uviedol, že nemá preukázané z akého dôvodu došlo k podstatnému zníženiu priemerného platu otca na sumu 1.165,72 eur ani kedy prestal vykonávať funkciu vedúceho, preto nebral zreteľ na tento pokles príjmu, najmä ak otec z tohto zníženého príjmu ešte dokáže uhrádzať úver tak, ako sám uviedol na pojednávaní 4.2.2016 vo výške 749 eur. Dôvodil, že je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy ak sa preukáže, že to bol rodič, kto sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku a vtedy je povinný skúmať dôvody, ktoré viedli k strate na príjmoch alebo majetku. Z obsahu spisu nemal preukázané prečo došlo k poklesu zárobku na strane otca, preto súd prvej inštancie vychádzal z výhodnejšieho zárobku otca pri určení výšky výživného na mal. deti aj vzhľadom k tomu, že matka je nezamestnaná a je na predĺženej rodičovskej dovolenke. Ďalej dôvodil, že vzhľadom na vek a zdravotné problémy (neurologický nález) mal. O. určil výživné pre ňu sumou 220 (správne 200) eur, keď pripočítal mieru osobnej starostlivosti zo strany matky. V prípade mal. S. započítal pri určení výživného úmerne vyššiu osobnú starostlivosť zo strany matky, ktorú bolo treba kompenzovať výživným, berúc ohľad na rozdielnosť veku a potrieb detí. Pri zohľadnení uvedených skutočností bol názoru, že výška výživného na staršie dieťa 220 (správne 200) eur a na mladšie 150 eur pre čas do právoplatnosti rozvodu manželstva postačuje na krytie odôvodnených potrieb detí. Zároveň určil aj zročné výživné za obdobie od podania návrhu 26.1.2015 až do právoplatnosti rozvodu manželstva rodičov mal. detí 28.1.2016. Uhradené bolo výživné za obdobie od 31.1.2015 do 15.1.2016 vo výške 3.020 eur (1.510 eur/1 dieťa), dlh otca za obdobie od 26.1.2015 do 28.1.2016 na mal. O. vznikol vo výške 1.130 eur a na mal. S. vo výške 290 eur, ktorý dlh otcovi povolil zaplatiť v mesačných splátkach po 50 eur, spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, od právoplatnosti tohto rozsudku.

Opravným uznesením súd prvej inštancie opravil výrokovú časť rozsudku v treťom odseku, ktorý správne znie: „Dlh na zročnom výživnom za obdobie od 26.1.2015 do 28.1.2016 na maloletú O. je vo výške 1.130 eur a na maloletú S. je vo výške 290 eur, ktorý dlh súd povoľuje otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok, od právoplatnosti tohto rozsudku. Ostatné časti rozsudku ostávajú bez zmeny.“ Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 164 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení). Vecne dôvodil tým, že pri vyhlásení i písomnom vyhotovení rozsudku došlo omylom k zrejmej chybe v písaní, keď uviedol nesprávnu dobu, čo do určeného dlhu na zročnom výživnom, namiesto doby od 26.1.2015 do 28.1.2016 uviedol ukončenie doby 4.2.2016, čo sa zhoduje s dátumom vyhlásenia rozsudku, čím sa zmenil aj výpočet dlhu na zročnom výživnom, ktorý je uvedený v odôvodnení rozsudku zo 4.2.2016, vzhľadom na čo vydal opravné uznesenie, ktorým odstránil zrejme nesprávnosti, ku ktorým došlo vo vyhlásenom znení, ako i pri písomnom vyhotovení rozsudku a vykonal opravu tak ako to vyplýva z výroku opravného uznesenia.

2. Proti tomuto rozsudku v znení opravného uznesenia podal iba v časti o bežnom a zročnom výživnom včas odvolanie otec maloletých detí s návrhom na jeho zmenu v napadnutej časti tak, že otcovi bude uložené prispievať na výživu mal. O. sumou 150 eur mesačne a mal. S. sumou 100 eur mesačne, a to vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, v časti o zročnom výživnom

navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Alternatívne navrhol, aby bol rozsudok v napadnutej časti určenia výšky vyživovacej povinnosti a v rozsahu určenia ročného výživného na mal. deti zrušený a vec vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Mal za to, že sú naplnené dôvody odvolania podľa § 205 ods. 2 písm. b/, c/, d/, f/ a podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. a že rozsudok v napadnutej časti je nesprávny, keďže rozhodnutie je založené na nedostatočnom zistení skutkového stavu veci, na nesprávnom právnom posúdení veci a nesprávnych skutkových zisteniach a tiež bolo vydané bez riadneho odôvodnenia, čím bolo porušené právo otca na súdnu ochranu zakotvené v Ústave Slovenskej republiky. Vytkol súdu prvej inštancie s poukazom na § 153 ods. 1 O. s. p., že neprihliadol na jeho vyjadrenie na pojednávaní 4.2.2016, ktoré matka nerozporovala, tzn. na skutkový stav veci, ktorý nebol medzi účastníkmi konania sporný, týkajúci sa dôležitých dôvodov zníženia príjmu otca. Otec odôvodnil pokles jeho príjmov a skutočnú príčinu, prečo objektívne nemôže zarobiť toľko ako v minulosti tým, že trpí mnohými zdravotnými problémami, lieči sa na vysoký krvný tlak, užíva antidepresíva, nevládal prácu vedúceho zamestnanca a preto bol na základe rozhodnutia zamestnávateľa preradený na nižšiu pracovnú pozíciu a od mesiaca september 2015 zarába sumu približne vo výške 1.159,96 eur (priemer za obdobie 09/2015 - 1/2016), nevládal prácu vedúceho zamestnanca, čo bolo spôsobené jeho zlým psychickým stavom vyplývajúcim z dlhotrvajúcich súdnych konaní vo veci rozvodu, úpravy rodičovských práv a konaní vo veci určenia výživného na manželku, ako aj neochotou matky sprostredkovať mu kontakt s maloletými deťmi a z toho vyplývajúceho odmietania otca maloletými deťmi, teda otec sa bez ďalšieho dôvodu nevzdal sám z vlastného rozhodnutia vyššieho príjmu, sám sa usiloval zvládnuť situáciu v rodine bez toho, aby sa to odzrkadlilo v jeho pracovných výkonoch, nakoľko sa však situácia zhoršovala, otec postupne strácal kontakt s maloletými deťmi, bol nútený podať návrh na nariadenie predbežného opatrenia a po jeho nariadení návrh na súdny výkon rozhodnutia a bojovať za kontakt so svojimi deťmi, ktorý mu bol obmedzený najmä z dôvodov na strane matky a jej nevhodným správaním, ktorá ťažká situácia mala vplyv aj na jeho pracovné nasadenie a výkony. Zníženie príjmov otca teda bolo spôsobené zhoršením jeho zdravotného stavu a objektívnymi skutočnosťami, ktoré nezavinil, na čo mal súd prvej inštancie prihliadnuť a pri rozhodovaní vo veci samej ich vziať do úvahy, avšak súd dôvody zníženia príjmu otca ignoroval a arbitrárne bez odôvodnenia takéhoto postupu zníženie jeho príjmu z dôvodu preradenia na inú pracovnú pozíciu na základe zhoršenia jeho zdravotného stavu nebral do úvahy a zohľadňoval výhradne príjem otca pred zmenou pracovného zaradenia, čím spôsobil vady v konaní majúce vplyv na správnosť rozsudku. Vytkol súdu prvej inštancie, že nepripojil ním navrhovaný súdny spis sp. zn. 6Em/1/2015, nezohľadnil a nevykonal dokazovanie ním v potrebnom rozsahu, hoci to bolo potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností, keďže otec týmto pripojením spisu chcel preukázať vzťahy rodičov, vyhrotenú situáciu týkajúcu sa styku otca s maloletými deťmi, správanie sa matky, ktoré zdôvodňuje zlý zdravotný stav otca a jeho emočnú frustráciu z aktuálnej rodinnej situácie, prejavujúcu sa aj v jeho pracovných výkonoch. S poukazom na § 75 ods. 1 ZoR dôvodil, že súd prvej inštancie určil výšku výživného výhradne na základe príjmu otca a aj to príjmu neaktuálneho pred zmenou jeho pracovného zaradenia, tzn. na základe zistenia príjmu iba jedného z povinných subjektov na plnenie vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, bez prihliadnutia na pomery matky a zisťovanie výšky výdavkov na odôvodnené potreby maloletých detí. Matka taktiež ako otec študovala informatiku, je rovnakej profesie ako otec a jej schopnosti zabezpečiť si príjem a podieľať sa tak sčasti na výžive maloletých detí aj finančným príspevkom sú preto reálne a rovnaké ako schopnosti otca, matka však nepracuje, prácu si nehľadá, aktuálne je na predĺženej rodičovskej dovolenke s mal. S. aj napriek tomu, že maloletá navštevuje pravidelne materskú škôlku denne na 4 hodiny a preto by v tomto čase mohla matka pracovať minimálne na čiastočný pracovný úväzok. Výdavky predložené matkou sú zjavne nadhodnotené, matka býva s deťmi v rodinnom dome svojich rodičov a preto nemá akékoľvek výdavky súvisiace s bývaním. Pri svojich úvahách o výške výživného súd vôbec neprihliadol na dokazovanie a rozhodnutie v právnej veci o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, vedenej na súde prvej inštancie pod sp. zn. 5P/20/2015. Súd prvej inštancie sa nevysporiadal s námietkami otca a nezisťoval odôvodnenosť výdavkov tvrdných matkou a jej možnosti, schopnosti a majetkové pomery, z ktorého dôvodu je rozsudok v napadnutej časti neúplný, nesprávny a nezákonný, porušujúci ustanovenie § 62 a nasl. ZoR, súd rozhodol arbitrárne, vydal nesprávne a nezákonné rozhodnutie, čím zasiahol do práva otca na súdnu ochranu. Problémy účastníkov počas spolužitia vyvstávali predovšetkým z trvalého nedostatku finančných prostriedkov a neúmerného zaťažovania rozpočtu rodiny úvermi do takej miery, ktoré ani vzhľadom na slušný príjem otca nebolo možné zvládnuť, úvery si brala matka bez vedomia otca od svojich rodičov a už len písomne informovala otca o výške dlhu, ktorý má spoločne s ním vrátiť, matka nebola a do súčasnosti nie je schopná rozumne a primerane hospodáriť s finančnými prostriedkami, otec musel a do súčasnosti stále musí uhrádzať každý mesiac splátky pôžičiek a spotrebiteľských

úverov, ktoré si matka nerozvážne zobrala. Pričom otec nie je schopný splácať uvedené záväzky matky. Otec úvery nebral pre jeho vlastné záujmy, ale pre rodinu a pre matku. Pokiaľ sa kupovalo niečo do domácnosti, matka vyberala výhradne drahé veci, všetky tieto nákupy musel platiť otec, matka mu s ničím nepomohla, naopak v prípade nesúhlasu na neho kričala, dávala mu facky, strkala do neho a keď odmietol hradiť výdavky matky, vyhнала ho zo spoločnej domácnosti. Do roku 2008 otec zasielal mzdu na bankový účet matky, od roku 2008 do súčasnosti poslal otec na účet matky 28.885,11 eur, na bankový účet jej rodičov 30.593,97 eur a na nákupy a zabezpečovanie potrieb rodiny použil z vlastnej mzdy takmer 15.000 eur, ktoré úhrady na bankový účet matky a jej rodičov preukázal dokladmi, predloženými na pojednávaní 22.5.2015, ktoré úhrady matka nerozporovala, súd však na ne neprihliadal. Otec zo zníženého príjmu vo výške 1.159,96 eur (priemer za obdobie 09/2015-01/2016), ktorý aktuálne dosahuje, platí dobrovoľne na výživu maloletých detí spolu sumu 250 eur, po úhrade výživného musí uhradiť bytové potreby úhradou nájomného a služieb spojených s nájmom bytu v sume 500 eur, po úhrade ktorého musí ešte uhradiť splátky pôžičiek a úverov, aby sa vyhol negatívnym následkom ich nezaplatenia, na výdavky so stravou, hygienou, liekmi a iné výdavky si musí odkladať z príjmu a detailne plánovať vynaloženie mimoriadnych výdavkov. Otec má za to, že ním navrhované výživné 150 + 100 eur, teda 250 eur na obe deti spolu s rodinnými prídavkami 46 eur mesačne, teda spolu suma 296 eur mesačne pokryje všetky odôvodnené potreby maloletých detí vynaložené matkou bez toho, aby sa od nej očakávalo plnenie výživného na maloleté deti vo forme finančného plnenia, táto suma je primeraná veku detí a zohľadňujúca životnú úroveň oboch rodičov, keď je potrebné prihliadnúť aj na výdavky otca na pôžičky a úvery, ktoré si s matkou zobrali počas spolužitia v spoločnej domácnosti za trvania manželstva a skutočnosť, že matka neumožňuje otcovi styk s maloletými deťmi, že otcovi sa z dôvodu zlého zdravotného stavu znížil príjem, matka dlhodobo z vlastnej vôle nepracuje a býva s maloletými deťmi u rodičov a tiež na skutočnosť, že podala matka návrh na určenie výživného na manželku, v ktorom žiada určiť výživné v sume 200 eur. S poukazom na § 154 ods. 1 O. s. p. uviedol, že súd bez akéhokoľvek odôvodnenia vychádzal z príjmov otca z obdobia predošlého, pričom toto obdobie bližšie nedefinoval, čím zároveň vydal nejasné rozhodnutie. Nesprávnosť rozsudku v napadnutej časti videl tiež v nedostatočnom odôvodnení rozsudku a s poukazom na § 157 ods. 2 O. s. p. mal za to, že z neho nie je vôbec zrejmé, prečo súd určil výživné na maloleté deti v danej výške, prečo neprihliadal na zníženie príjmov otca a ako posúdil aktuálnu situáciu, schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky, ktorá je na predĺženej rodičovskej dovolenke a sama si nezabezpečuje vlastnou prácou akýkoľvek príjem a odôvodnené potreby maloletých detí. Odôvodnenie nie je presvedčivé.

3. Opatrovník maloletých detí navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správne.

4. Matka sa k odvolaniu otca vyjadrila tak, že navrhla rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. S poukazom na § 120 ods. 4 O. s. p. mala za to, že otec neprodukoval žiadne dôkazy aby osvedčil, že jeho tvrdenia o preradení na menej platenú prácu boli spôsobené jeho pretrvávajúcimi psychickými ťažkosťami a že nezvládol pracovné vyťaženie a predovšetkým na dôvody zníženia jeho príjmu, preto ani konajúci súd na tieto neprodukované dôkazy nemohol prihliadnúť. Za svoj psychický stav si otec môže sám, on podal návrh na rozvod a to, že účastníci majú dlhotrvajúce súdne konania, za to môže tiež on, keďže ich komplikuje zbytočnými a ničím nepodloženými návrhmi a odvolaniami. Nielen otec má zdravotné problémy, ale aj matka, lenže ona nemá financie na návštevu lekárov. Otec deklaruje preradenie na nižšiu pracovnú pozíciu, čo mu však nebráni v tom, aby si prenajímал oveľa drahší byt (500 eur) a neukončil ani nájom toho prvého (186 eur). Nahrávky, ktoré otec predkladá súdu sú účelovo zmanipulované. Matka má za to, že nie je len jej úlohou vytvorenie kvalitného rodičovského vzťahu k rodičovi, ktorému neboli deti zverené do osobnej starostlivosti, otec má priestor aby zistil dôvody jeho odmietania deťmi a aby využil všetky svoje možnosti na budovanie vzťahu s deťmi. Deti sú vo veku, keď si vytvárajú vlastný úsudok a nie je možné ich správanie prisudzovať len negatívnemu pôsobeniu matky na deti. Počas trvania manželstva sa matka viac venovala deťom, otec pracoval a po príchode z práce sa deťom dostatočne nevenoval. Matka štúdium informatiky nedokončila kvôli tehotenstvu, čo otec vie, matka nie je na predĺženej rodičovskej dovolenke, ale na riadnej rodičovskej dovolenke, keďže mal. S. má zdravotné problémy, tzn. kvôli chorobnosti je veľa času doma. Keď sa matka pokúša nájsť si zamestnanie a absolvuje pohovor vždy ju odmietnu kvôli veku mladšej dcéry a taktiež jej cesty na pohovory do Bratislavy neumožňujú financie. Matka býva v malej dedinke, nájsť prácu na čiastočný pracovný úväzok je nemožné. Poprela, že by nemala výdavky v súvislosti s bývaním, uviedla, že mesačné náklady na osobu sú 69 eur, čo pri dvoch maloletých deťoch predstavuje sumu 138 eur, jej rodičia nemajú vyživovaciu povinnosť k nej ani k mal. deťom, sú obaja dôchodcovia. Otcovi

tiež nič nebráni, aby sa presťahoval k svojej matke a ušetril nemalú čiastku za bývanie. Otec maloletých uvádza nesprávne údaje o úvere a tiež nie je pravda, že by sám platil všetky úvery, keďže aj matka spláca úver z Y. a 2 kreditné karty. Výživné na maloleté deti má prioritu pred všetkými ostatnými výdavkami povinného. Odvolanie otca považovala za neopodstatnené v snahe vyhnúť sa povinnosti poskytovať výživné maloletým deťom v miere ako to v danom čase potrebovali.

5. Podľa § 395 ods. 1 CMP (zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok), ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti; podľa ods. 2 rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak; podľa ods. 2 rovnakého ustanovenia na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Ustanovením § 473 CSP (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok) bol (s účinnosťou od 1.7.2016) zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP, účinného od 1.7.2016), postupujúc podľa § 395 ods. 1 CMP, po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O. s. p., akt. § 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 201 O. s. p., akt. § 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťal (§ 201 a § 202 O. s. p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 205 ods. 1 O. s. p. aj § 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a/, b/, c/, d/, f/, akt. § 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v časti výživného (bežného i zročného) bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP) v neprítomnosti zástupcu opatrovníka mal. detí (ktorý sa na pojednávanie napriek riadne doručenému predvolaniu nedostavil, svoju neúčast' však riadne ospravedlnil, súhlasil s prejednaním veci v jeho neprítomnosti) a s prihliadnutím k tomu, čo bude uvedené ďalej, dospel k záveru, že rozsudok je nevyhnutné v napadnutej časti výživného (bežného i zročného) zmeniť.

6. Na pojednávaní odvolacieho súdu otec zotrval na svojom odvolaní a matka na návrhu na začatie konania, odvolací súd doplnil dokazovanie ich výsluchmi, spisom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 6Em/1/2015, rozhodnutím Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/38/2016-184 vo veci rozvodu manželstva rodičov, potvrdeniami o príjmoch otca, potvrdením o tom, že maloletá S. v školskom roku 2015/2016 navštevovala materskú školu, potvrdeniami o poberaní matkou rodičovského príspevku a rodinných prídavkov a rozpisom platieb výživného otca na maloleté deti.

Otec k otázke zníženia príjmu uviedol, že niekedy v priebehu roku 2014 bol z pozície radového programátora preradený na pozíciu seniora alebo tímlídera, avšak vzhľadom na to, čo uvádzal v priebehu konania a k čomu sa podrobne písomne vyjadril sa v tejto pozícii neuchytil, musel však zaučiť svojho nástupcu, preto strata jeho pozície bola postupná, ale v septembri 2015 už bol preradený natrvalo na pozíciu radového programátora. V minulosti pracoval aj na živnosť, ale úplne skončil so živnostenských podnikaní v apríli 2014, keďže sa mu lepšie oplatí pracovať ako zamestnanec, a to kvôli odvodovému zaťaženiu. Príjmy, ktoré dosahoval z podnikania aj príjmy, ktoré dosahoval od zamestnávateľa sú zahrnuté v daňovom priznaní za rok 2014. Žiadne iné vedľajšie príjmy v rokoch 2014, 2015 až do januára 2016 nemal.

Z obsahu exekučného spisu vyplýva, že otec podal návrh na výkon súdneho rozhodnutia o úprave jeho styku s mal. deťmi, v ktorom konaní bola matke uložená pokuta, rozhodnutie však dosiaľ nenadobudlo právoplatnosť a matka k nemu uviedla, že medzičasom bolo vydané nové právoplatné rozhodnutie o úprave styku otca s mal. deťmi, čo exekučnému súdu oznámila.

Matka uviedla, že prvé 3 roky mal. S. bola na riadnej rodičovskej dovolenke, následne nastúpila na predĺženú rodičovskú dovolenku, počas ktorej už nepoberala rodičovský príspevok, následne z dôvodu zlého zdravotného stavu mal. S. bola zaradená opäť na riadnu rodičovskú dovolenku, ktorá je pri zdravotných problémoch dieťaťa do 6 rokov, na tejto riadnej rodičovskej dovolenke bude do marca 2017. Nemohla sa zamestnať na čiastočný pracovný úväzok, keďže býva na dedine, kde takéto možnosti nie sú, akonáhle sa však stali jej rodičia dôchodcami, tak sa zamestnala na N. K. (od apríla 2016).

Ako uviedol už aj súd prvej inštancie, jeho rozsudkom z 8.12.2015 pod č. k. 5P/20/2015-175 bolo manželstvo rodičov mal. detí rozvedené, obe mal. deti boli pre čas po rozvode zverené do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia budú zastupovať mal. deti a spravovať ich majetok, otcovi

bola uložená povinnosť platiť na mal. O. výživné v sume 170 eur mesačne a na mal. S. v sume 120 eur mesačne vopred k rukám matky počínajúc právoplatnosťou rozsudku, bol upravený styk otca s mal. deťmi a účastníkom nebola priznaná náhrada trov konania, rozsudok s výnimkou časti o výživnom nadobudol právoplatnosť 28.1.2016.

Odvolaací súd doplnil dokazovanie rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 28.9.2016 č. k. 24CoP/38/2016-184, ktorý na základe odvolania matky voči prvoinštančným rozsudkom, v časti o výživnom rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o výživnom pre mal. deti potvrdil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

7. Podľa § 36 ods. 1 vety prvej a druhej ZoR, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZoR každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 ZoR pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Záujem zákonodarcu na tom, aby v rámci majetkových vzťahov odvodených od príslušných osobných rodinnoprávnych vzťahov boli uspokojené potreby subjektov týchto vzťahov, siaha až do tej miery, že umožňuje hodnotiť nielen jeho životné okolnosti a pomery, ktoré sú reálne dané (prednosť pred princípom fakticity), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Zdôvodnenie sa vidí v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. V konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou napríklad zmena zamestnania, na základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem, ďalej môže ísť o prípad, keď bez závažného dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť alebo pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené, resp. vykonával aktivitu smerujúcu k získaniu iného zamestnania, porušenie pracovnej disciplíny, ktoré malo za následok rozviazanie pracovného pomeru. Obdobne možno posudzovať situáciu zamestnanca s určitou kvalifikáciou, v dôsledku čoho môže vykonávať prácu v lepšie ohodnotenej, vyššej funkcii. Relevanciu v zmysle následkov potenciality možno jednotlivým prípadom priznať len za podmienky, ak k takému konaniu nedošlo zo špekulatívneho, ale závažného dôvodu. Závažným dôvodom môže byť zdravotný stav, potreba miesta výkonu povolania bližšie k bydlisku rodiny, organizačné zmeny, potreba vykonávania starostlivosti o člena rodiny. Následkom princípu potenciality (ak sa nepreukáže ospravedlniteľný dôvod) je skutočnosť, že súd pri určovaní výšky výživného vychádza z potenciálneho príjmu, t. j. príjmu pred zmenou zamestnania, príjmu, aký by dosahoval vo vyššie ohodnotenej pozícii, z príjmu, ktorý dosahoval pred rozviazaním pracovného pomeru, resp. z majetkových pomerov, ako by obsahovali predmetné majetkové podstaty v prípade vzdania sa majetkového prospechu.

Súd prvej inštancie vychádzal pri svojom rozhodovaní v otázke výživného z princípu potenciality, odvolaací súd sa však s takýmto postupom nestotožňuje, nakoľko je názoru, že k zníženiu príjmu otca nedošlo zo špekulatívneho ale závažného dôvodu. Rovnako ako iný senát odvolacieho súdu v tzv. rozvodovom konaní je názoru, že pokles príjmu otca v rozhodnom období bol riadne zistený a podložený

potvrdením zamestnávateľa a otec zarába toľko, koľko mu jeho zdravotný stav dovoľuje. Z obsahu spisu ani tvrdení matky sa nepodávajú žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by nasvedčovali opaku.

To bolo dôvodom, pre ktorý bolo potrebné vychádzať v čase začatia konania (26.1.2015) z príjmu otca reálne dosiahnutého za ucelený predchádzajúci kalendárny rok (2014), v ktorom otec dosiahol priemerný čistý mesačný príjem zo závislej činnosti i z podnikania v sume 1478,42 eur /podľa daňového priznania otca za rok 2014 mal základ dane 21902,58 eur, z ktorého sa odvádza daň z príjmov znížená o nezdaniteľné časti základu dane - 4161,49 eur, čím sa získa čistý ročný príjem 17741,09 eur, a na základe neho priemerný mesačný príjem 1478,42 eur (17741,09:12)/, teda nie v sume 1689,66 eur ktorú uviedol súd prvej inštancie. V období od 1/2015 do 9/2015 otec dosiahol zo závislej činnosti (v roku 2015 už nepodnikal) priemerný čistý mesačný príjem 1460,84 eur a v období od 10/2015 - 01/2016 dosiahol priemerný čistý mesačný príjem 1149,77 eur, z ktorého bolo potrebné vychádzať v období od 1.10.2015 do 27.1.2016.

Odvolačný súd poukazuje na závery svojej ustálenej rozhodovacej praxe vo veciach výživného (od ktorých ani v tejto konkrétnej veci nebolo potrebné ustupovať), vychádzajúce z toho, že pokiaľ je tu stav výlučnej osobnej starostlivosti jedného rodiča o dieťa a naopak povinnosť druhého rodiča kompenzovať nedostatok vlastnej osobnej starostlivosti o dieťa platením súm určeného výživného, na výživné dieťaťa od takto výživou povinného rodiča možno zásadne uvažovať (samozrejme s prípustnosťou rôznych modifikácií pravidla najmä v závislosti na počte vyživovacích povinností či potrebách jednotlivých výživou oprávnených, ale aj povinných osôb) so sumami reprezentujúcimi 20 - 30% čistého mesačného príjmu zamestnaného rodiča.

V predmetnej veci šlo o vyživovaciu povinnosť otca a okolnosť poberania matkou v rozhodnom období len rodičovského príspevku (resp. i diskusia o jej možnosti sa zamestnať na čiastočný úväzok) mala len podružný význam, jej príjem je pre uspokojovanie potrieb maloletých detí príjmom len doplnkovým, keďže nikdy nemôže príspevok rodiča, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti, prevýšiť príspevok toho rodiča, ktorý naopak rodičovské povinnosti realizuje primárne platením výživného.

Ako už bolo uvedené, bolo potrebné vychádzať v čase začatia predmetného konania z priemerného čistého mesačného zárobku otca za ucelený rok 2014, teda zo sumy 1478,42 eur a rozpätie súm 295 - 443,53 eur (20 - 30% priemerného čistého mesačného príjmu) tak bolo spektrom, v ktorom sa bolo treba pohybovať pri určení výšky výživného na obe mal. deti v období od začatia konania do 30.9.2015. V čase od 1/2015 do 9/2015 otec dosiahol zo závislej činnosti priemerný čistý mesačný príjem 1460,84 eur (rozpätie súm z takého príjmu bolo 292 - 438 eur). Pokiaľ súd prvej inštancie určil výživné v strede uvedeného rozpätia bolo možné takýto postup akceptovať za obdobie od 26.1.2015 do 30.9.2015.

Avšak vzhľadom na preukázaný, otcom nezavinený pokles príjmu otca od 1.10.2015 bolo dôvodné pre určenie výživného za obdobie od 1.10.2015 do 27.1.2016 vychádzať z jeho priemerného čistého mesačného príjmu 1149,77 eur (za obdobie 10/2015-1/2016) a rozpätie súm 230 - 345 eur (20 - 30% takéhoto priemerného čistého mesačného príjmu) tak bolo spektrom, v ktorom sa bolo treba pohybovať pri určení výšky výživného na obe mal. deti za obdobie 10/2015-1/2016, odvolací súd preto za obdobie od 1.10.2015 do 27.1.2016 určil výživné v strede uvedeného rozpätia, aby tu bola v prípade, že sa v budúcnosti nezmení príjem otca a s pribúdajúcim vekom vzrastú potreby detí, ešte možnosť na to reagovať.

Nebolo možné zohľadniť výdavky na strane rodičov, ktoré súvisia s bežným spôsobom života a s uspokojovaním ostatných potrieb (napr. na bývanie, pôžičky, úvery), pretože všetky takéto výdavky sú síce štandardné a zväčša aj nevyhnutné, v zmysle úpravy v ust. § 62 ods. 5 ZoR ale nemajú prednosť pred výživným, keď je to naopak výživné, ktoré má prednosť pred ostatnými výdavkami rodičov.

Na základe už uvedeného preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti bežného výživného podľa § 388 CSP zmenil spôsobom vyplývajúcim z výroku tohto jeho rozsudku (odvolacieho súdu). Tým zároveň odstránil aj nesprávnosť z výroku rozsudku súdu prvej inštancie, spočívajúcu v neuvedení konca obdobia, za ktoré bolo rozhodované o výživnom pre mal. deti, keď rozhodným obdobím bolo obdobie od podania návrhu na začatie konania (26.1.2015) do dňa predchádzajúceho právoplatnosti rozsudku o rozvedení manželstva rodičov mal. detí (27.1.2016).

V závislosti na takomto rozhodnutí vznikla potom aj potreba zmeny rozhodnutia o zročnom výživnom, ktorá potreba je tu inak všeobecne pri stave nezhody medzi výškou určeného (súdom) a reálne plateného výživného.

V prejednávanej veci išlo o rozdiel medzi výškou určeného a reálne plateného výživného od 26.1.2015 do 27.1.2016.

Otec mal zaplatiť výživné na mal. O. za pomernú časť januára 2015 (konkrétne za 6 dní počnúc 26. a končiac 31. dňom mesiaca) v sume 38,71 eur, následne za mesiace 2/2015 - 9/2015 8 x 200 eur = 1600 eur, následne za mesiace 10/2015-12/2015 3 x 170 = 510 eur, za pomernú časť januára 2016 (za 27

dní počnúc 1. a končiac 27. dňom mesiaca) sumu 148,06 eur spolu teda 2296,77 eur, zaplatených však podľa zhodných tvrdení rodičov bolo iba 1865 eur a nedoplatok na výživnom teda predstavuje sumu 431,77 eur.

Otec mal zaplatiť výživné na mal. S. za pomernú časť januára 2015 (konkrétne za 6 dní počnúc 26. a končiac 31. dňom mesiaca) v sume 29,03 eur, následne za mesiace 2/2015 - 9/2015 8 x 150 eur = 1200 eur, následne za mesiace 10/2015-12/2015 3 x 120 = 360 eur, za pomernú časť januára 2016 (za 27 dní počnúc 1. a končiac 27. dňom mesiaca) sumu 104,52 eur spolu teda 1693,55 eur, zaplatených však podľa zhodných tvrdení rodičov bolo iba 1325 eur a nedoplatok na výživnom teda predstavuje sumu 368,55 eur.

Povinnosť na zaplatenie takýchto súm bolo možné a aj účelné rozložiť na splátky (keď odvolací súd mal za to, že je tu dôvod na povolenie splátok zročného výživného, pretože príjem otca nie je až taký vysoký, aby odôvodňoval uloženie celej takejto povinnosti jednorazovo) a to v súlade s ust. § 232 ods. 3 a 4 CSP a tými závermi ustálenej rozhodovacej praxe tunajšieho súdu vo veciach výživného, podľa ktorých je maloletému dieťaťu na prospech, ak sa mu bude dostávať (na zročnom výživnom) síce menších súm, zato však opakovane a po dlhší čas. Ak sa potom zročné výživné má (podľa záverov ustálenej judikatúry, na ktorej nebol dôvod nič meniť) zaplatiť tak, aby podľa možnosti celý dlh bol vyrovnaný maximálne do troch rokov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ukladajúceho povinnosť, všetkými práve opísanými úvahami a úmerne okolnostiam prípadu v tejto konkrétnej veci odvolací súd dospel k záveru o výške splátky 20 eur mesačne na každé dieťa, pri ktorej dôjde k zaplateniu celej sumy do 20 mesiacov ($431,77 + 368,55 = 800,32 \text{ eur} : 40 \text{ eur} = 20$) a preto rozhodol o zročnom výživnom spôsobom uvedeným vo výroku tohto svojho rozsudku. Splátky sú splatné spolu s bežným výživným určeným pre čas po rozvede rozhodnutím súdu.

8. O nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP), o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh (§ 57 CMP) a ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacieho konanie (§ 396 ods. 1 CSP).

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol na návrh podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže v mimosporových konaniach upravených týmto zákonom platí zásada, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil (§ 49 CMP), každý z účastníkov si teda sám znáša trovy, ktoré v konaní platil, CMP síce v § 53 až 55 CMP pripúšťa výnimky, aplikácia ktorých však v predmetnej veci neprichádzala do úvahy.

9. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení; § 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 <. nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods.1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods.2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§77 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (§ 38 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ v znení neskorších zmien a doplnení).